

KÖSZÖNKÉ MEGYÉK ALJÁN
EZZEL A TÁMOGATÁSSAL

Természetes életmód, természetturisztika, vízi jártasság, hogy élvezetes legyen a vízi túra

VIZI-LOVÁS NONPROFIT KFT
VÍZI TURISZTIKAI LEHETŐSÉGTÉR
BŐVÍTÉSE VP6-19.2.1-03-17

A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE:
2,51 MILLIÓ FORINT

Oktatási anyag

Tematika

SZÉCHENYI

EUROPEAN UNION

NEMZETPOLGÁRSÁGI
MINISZTERISÉG

VIZI-LOVAS
NONPROFIT KFT

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
A víz	3
A Balaton	4
A Velencei-tó	5
A Tisza-tó	5
A Tisza-tó látnivalói természetturisztikai aspektusból	10
Növények.....	10
Állatok.....	18
Folyóvizek	32
Duna	32
Tisza	38
Ipoly.....	39
Bodrogköz.....	40
Dráva	42
Garam	44
Néhány további folyó, ahol jókat lehet lapátolni, képekben:.....	46
A Zagyva	46
A Duna Gemencnél:.....	47
A Túr:	48
A Felső-Tisza:	50
A vízi közlekedés szabályai	51
Túraeszközök.....	58
Kenu.....	58
Kajak	59
Szabályok a vízén.....	62
Releváns fogalmak.....	62

Bevezetés

A természetközeli életmód egyre több ember számára kezd érdekes és követendő irányvonal lenni. A Föld teherbíró képessége véges, a klímaváltozás, a egyre nagyobb ökológiai lábnyom, amivel terheljük környezetünket sokakban alakította és alakítja ki a változtatás iránti igényt.

Természetesen nem élhet közel 8 milliárd ember a klasszikus értelemben vett természetes életmódot. De ahhoz, hogy a már említett ökológiai lábnyomon közelítsen az optimálishoz talán egy fontos lépés, hogy a szabadidőnk eltöltése egyre nagyobb arányban legyen olyan, amelyik kis környezeti megterhelést okoz, legalább ilyenkor ne használjunk túl sok energiát, próbálunk egy-két hetet eltölteni a természet közvetlen közelében. Egyre többen választják, talán az előbb leírtak miatt is, a különböző természetturisztikai megoldásokat. Ülnek az emberek lóra, kerékpárra, húznak túra bakancsot vagy keresnek egy barátságos, hangulatos tavat, folyót, ahol aktívan tudják szabadidejüket eltölteni, kajakkal, kenuval közlekednek, sátorban alszanak, ...

Persze mostanra nagyrészt elfelejtettük, hogy miként is lehet és kell élni, viselkedni a természetben úgy, hogy a „lábnyomunk” minél kisebb legyen, de érezzük jól magunkat, aktívan pihenve kapcsolódjunk ki, és magunkat se tegyük ki felesleges veszélyeknek.

Ez az anyag remélhetőleg segít ebben a kevésbé jártasoknak. Megtudhatjuk majd, hogy mire is kell ügyelni, ha vízre szállunk. Hol vannak a veszélyforrások, mik a vízi közlekedés szabályai, hogyan használjuk az eszközöket.

Végül egy folyamatosan fejlődő, vízi turisztikai desztinációról, a Tisza-tóról lesz szó. A tó története, általános és növény- és madártani szempontból érdekes sajátosságai kerülnek szóba. Végül a Tisza-tó, mint vízi túra helyszín, látnivalók, néhány útvonal, praktikus megjegyzések.

- A víz
 - Vizeink (sajátosságok)
 - Szabályok
- Az eszközök
 - Kajak

- Kenu
- Ladik
- SAP
- A kajak használata
- A Tisza-tó
 - Története
 - Általános jellemzése
 - Növénytársulások
 - Madarak
 - Halak
 - Egyéb állatok
- Túrázás a Tisza-tavon
 - Látnivalók
 - Néhány útvonal
 - Mire kell ügyelni!

A víz

A magyarországi természetes vizeink alapvetően nyugodt, békés túrahelyszínek, leszámítva néhány folyónk rövidebb, hosszabb szakaszait. Veszélyesebb helyek, a teljesség igénye nélkül, a Dráva Magyarországra érkező felső része, a Rába, a Hernád.

A többi vizünk nyugodtabbnak, békésebbnek tűnik, de talán ettől veszélyesek igazán. Könnyedébben vesszük, bátrabbak, meggondolatlanabbak, gyakran szinte vakmerőek és sokszor felelőtlenek vagyunk és ez okozza a legnagyobb problémát és torkollik a jónak ígérkező túra tragédiába.

Hogy ne így legyen, legalább alapszinten meg kell ismernünk a természetes vizek néhány sajátosságát, meg kell ismernünk a vízi közlekedés szabályait, a túraezközöket és ezek helyes használatát.

Kezdjük a vizekkel.

A magyar un. vadvizek tavak, folyók. Túrázásra alkalmas tavaink a Balaton, a Velencei és a Tisza tó, alapvetően.

A Balaton

A Balaton ebből a szempontból különleges, hiszen méretéből adódóan már önmagában is veszélyeket rejt magában. Ezért fokozott óvatossággal, a vonatkozó szabályok maximális betartásával használjuk. Tilos is a parttól 500 méternél távolabbra menni az emberi erővel hajtott eszközökkel. Úszni nem tudók vagy gyengén úszók a parti sávot és a sekély vizeket használják. A használt eszközökről, legyen az vízi bicikli, SAP, kajak, kenu, ladik, a meg gondolatlan vízbe ugrálás súlyos baleseteket okozhat a víz mélysége, hőmérséklete és a hullámozás és szél miatt. Lehetőleg ne távolodjunk el a parttól túl messzire még akkor sem, ha tapasztal túrázók vagyunk, egyedül.

Mentő mellénynek a kajakban, kenuban, ladikban kötelező lenni. Ha bizonytalanok vagyunk magunkban, akkor vegyük is fel. Ha az idő viharosabbra fordul, akkor mindenképpen használjuk. Megmentheti az életünket!

Csal javasolni lehet, hogy ha vízre szállunk, ne igyunk alkoholt!

Gondosan figyeljük a meteorológiai szolgálatok előrejelzéseit.

<https://met.hu/idojaras/tavaink/balaton/>

<https://www.idokep.hu/elorejelzes/Balaton>

<https://weather.com/hu->

[HU/idojaras/orankent/l/Balaton+HE+Magyarorsz%C3%A1g+HUX7521:1:HU](https://weather.com/hu-idojaras/orankent/l/Balaton+HE+Magyarorsz%C3%A1g+HUX7521:1:HU)

A másodfokú viharjelzés életbelépése esetén (percenként 90 villanás) ne fürdjünk, a várható fokozott, erőteljes hullámozás miatt eszközeinkkel is közel legyünk a parthoz, sőt a legjobb, ha partra is szállunk.

Baj esetén az ingyenesen hívható 1817-es segélyhívó telefonszámon kérhetünk segítséget.

Persze a Balaton csodálatos a vízen, vízről. Nézzünk néhány kedvcsináló képet is.

Tengeri kajakokkal a Balatonon.

A Velencei-tó

A Velencei-tó Magyarország egyik legnagyobb természetes állóvize. Területe 24,32 km² ebből 9,41 km² a nádas. A tó vízgyűjtő területe 882 km².

A tavon az utóbbi időkben erősödött meg a vízi turizmus. A nádasok bejárása vezetett kenutúrákon rendszeresen megvalósítható, de természetesen saját szervezés is lehetséges. A tó, méretéből adódóan kevesebb veszélyforrást tartalmaz, mint a Balaton, de a nagy szél és a viharok itt is súlyos balesetek forrásai lehetnek. Ugyanazok a megfontolások érvényesek, mint a Balaton esetében.

<https://gardonykultura.hu/ertektar/a-velencei-tavi-vizi-turizmus/>

http://www.terport.hu/webfm_send/4051

<https://www.idokep.hu/elorejelzes/Velence>

<https://freemeteo.hu/idojaras/velencei-to/orankenti-erorejelzes/holnap/?gid=3042993&language=hungarian&country=hungary>

A Tisza-tó

A Tisza-tó Magyarország legnagyobb mesterséges tava.

A tó területe: 127 km²

A tó hossza 33 km, szélessége 6,6 km. A tó a legkeskenyebb részén 600 méteres. A tavat körülvevő töltés együttes hossza ~80 km.

A tó átlagos vízmélysége 1,3 m, a legmélyebb részen kb. 20 m. A tóban lévő szárazulatok együttes területe ~23km².

A tó létesítése több célú:

- öntözés,
- kiskörei vízierőmű vízigényének biztosítása,
- turisztika, vízi sportok.

A Tisza-tó területén 14 jellemző növénytársulás fordul elő, területük 68 km².

Ebből

erdőtársulások: 23,34 km²,

mocsárréti társulások: 0,95 km²,

vízi növénytársulások: 22 km²,

mocsári növénytársulások: 23,34 km².

A legjelentősebbek:

erdőtársulás: fűz-nyár ligeterdő

<https://www.novenyzetiterkep.hu/sites/novenyzetiterkep.hu/files/ANER%20059%20J4.pdf>

vízi növénytársulás: rucaöröm sulyomhínár

Területe ~16,5 km².

<http://dka.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=23016>

mocsári növénytársulás: keskenylevelűgyékényes

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Keskenylevel%C5%B1_gy%C3%A9k%C3%A9ny_Poroszl%C3%B3i_2012_%282%29.JPG

A Tisza-tó sekély-tó típusú tározó, egybefüggő, de öt elkülöníthető medencével.

Ezek, észak-dél irányban:

- Valki medence,
- Poroszlói medence,
- Füredi medence,
- Sarudi medence,
- Abádszalóki medence.

Az átlagos vízmélység is dél felé növekszik.

A következő diák Gál Lajos: A Tisza-tó természetvédelmi területei diásorából valók

Poroszlói medence

- **Átlagos mélysége 1,3 m**
- **Legdinamikusabban fejlődő medence**
- **Tündérrózsahínár társulás legnagyobb területen itt található**
- **Jelentős pongyola rence állomány**
- **Nagy nyári tóziike állomány**

Tiszavalki-medence

- **Területe 25 km²**
- **Átlagos mélysége 0,7 m**
- **Legmozaikosabb terület**
- **Sulymos társulások térhódítása itt a legnagyobb**
- **Békalencsehínár faja: érdes tócsagaz, bojtos békalencse, apró békalencse**
- **Jelen vannak a süllőhínár fajok**
- **Háromágban békatutaj-kolokánhínár társulás**
- **Nagy területeken rucaöröm**

A tó éghajlata száraz kontinentális, nagy évi hőingadozással. A napsütéses órák száma magas, eléri a 2000 órát. Évi középhőmérséklete 10-11 C°

Az éves csapadék 500-600 mm. Uralkodó széliránya ÉK-i.

A tónak 6 évszaka van a vízszint aspektusából (<https://www.youtube.com/watch?v=c--e-zoYyww>):

A tavasz és az ősz két-két részre oszlik a vízszint függvényében.

A Tisza-tó látnivalói természetisztikai aspektusból

Növények

A teljesség igénye nélkül, a legjellegzetesebb vagy legérdekesebb növényekről!

Keskenylevelű gyékény

A Tisza-tó mocsári társulásainak fő alkotó növénye. Virágzata torzsa. A termő és porzó nem ér össze (ez különbözteti meg leginkább a széleslevelű gyékénytől, ott ui. összeér). Használati tárgyak készítésének volt az alapanyaga a régi időkben

Nád

A mélyebb-vizes területek növénytársulásainak nagy tömegű tagja. Élő növény. Jelentős szerepe van a víz öntisztulásában. A madarak fészkelőhelyei a több éves, ún. avas nádfoltok.

A régi időkben építőanyagként volt használatos

Víz harmatkása

Sekélyvizet területeken fordul elő. Esetleg úszó szigeteken, rönkökön él. Élő növény, A fiatal növénnyel vigyázzunk! Mérgező ciánglikozid-tartalma veszélyes lehet. A régi időkben a termését harmaton gyűjtve, fogyasztották. Manapság inkább a récefélék tápláléka.

Virág káka

Leginkább a sekély, tocsogós vizek tenyészik, főként a szegélyzónákban. Ernyős virágzatú, rózsaszínes virágokkal. Leggyakrabban kisebb csoportokban találhatjuk

Gyilkos csomorika

Élő növény, sekélyvizes parti zónákban, uszadékokon tenyészik. Minden része mérgező!!! Leginkább az édes ízű, zeller illatú gyöktörzse. Cikutoxint tartalmaz.

Védett növény, természetvédelmi értéke 5.000 Ft.

Ágas béka buzogány

Kúszó gyöktörzsű, élő növény, a sekélyvizes területeken. Termése buzogányszerű. Gyakran fordul elő a vízi harmatkásával együtt.

Ebszőlő csucsor

Sekélyvizes területeken és úszó szigeteken nő. Fásodó szára van, rokona a burgonyának. Virága sárga és lila. Érett termése piros. Minden része mérgező!!! Szaponint, szolanint, de egyéb alkaloidákat is tartalmaz

Vizi peszérce

Nedve illetve sekélyvizes területeken élő, évelő növény. Virágai dögszagot árasztanak, beporzásukat dögrovarok végzik.

Vízmelléki csukóka

Nedves vagy sekélyvizes területek lakója, de gyakran előfordul úszó rönkökön is.

Kimerültség, álmatlanság, depresszió ellen alkalmazott gyógynövény.

Tavi lórum

Sekélyvizes területeken élő sóskaféle. Nagyon magas az oxálsav tartalma, levelei méteresre is megnőhetnek. Magja a madarak kedvelt elesége.

Mocsári tisztessű

Nedves vagy sekélyvizes területeken él. Szára négyszögletes. A régi időkben tarackos, gumós gyökerét az emberek fogyasztották. Virágjából főzetet készítve krónikus hurutos megbetegedések ellen használják.

Tiszaparti margitvirág

Sekélyvizes vagy nedves élőhelyeken tenyészik. Lágyszárú, évelő, magasra növő margaréta-féle.

Régen használták, mint gyógynövényt.

Védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Fehér tündérrózsa

Aljazaton gyökerező, évelő vízinövény. Nagy mezőket alkot a vízben. Jellegzetes, fehér virágú.

Védett, természetvédelmi értéke 5.000 Ft.

Sárga vízitök

Aljazaton gyökerező, gyöktörzssel szaporodó, évelő növény.

Sárga virágja van, termése a mákra hasonlít. Levelei a fehér tündérrózsa leveleinél oválisabbak. Gyakran alkot a tündérrózsával társulást.

Sulyom

Hínárnövény. Az aljazaton gyökerezik. A Tisza-tavon nagy területeket borít, mint több hínártársulás vázfaja. A nem túl mély állóvizet kedveli. Elágazó ún. levélrózsái a víz felszínét borítják. Kemény héjú, szúrós termése van. A régi időkben az emberek fogyasztották. A friss termés íze a csicsókára vagy a mogyoróra hasonlít. Az őrölt termékből sütöttek. Jó magyar szokás szerint pálinkát is főztek belőle!
Védett, természeti értéke 5.000 Ft.

A sulyom termése

Tündérfátyol

Aljazaton gyökerező, a sekélyebb vizeket kedvelő hínárnövény. A Tisza-tavon főleg a Valki-medencében alkot nagyobb, összefüggő takarót a víz felszínén.

Sárga virága egy napig virít.

Védett, természeti értéke 5.000 Ft.

Közönséges rence

Lebegő hínárnövény. A víz fölé kizárólag sárga, ajakos virágja nyúlik. A sulyommal szokott növénytáruulást alkotni, főleg a sekélyebb, könnyen felmelegedő vizekben. Érdekessége, hogy rovarokkal táplálkozik. Fogó képletei a víz alatti levelein találhatóak, apró, kancsószerű képződmények, amelyekkel kis vízi szervezeteket fog.

Rucaöröm

Lebegő vízi páfrány. A nyár második felében fordul elő nagyobb tömegben.

Védett, természetvédelmi értéke 5.000 Ft.

Kolokán

Aljazaton gyökerező növény. A víz fölé tőlevélrózsája nyúlik.

Télen a víz alá húzódik vissza. Levelei éles szélűek. Virágja dögszagot áraszt.

A kolokán virágja:

Nyári tőzike

Szárazulatokon virágzó, hagymás, évelő növény. Egy virágnyélen 4-5 virág (tavaszi tőzike esetében 1- virág) nyílik.

Mérgező növény, népi elnevezése vízi gyöngyvirág.

Védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Vadszőlő

Főleg elvadult gyümölcsösök gyakori kúszónövénye. Képes fákat teljesen tönkre tenni.

Rokona a ligeti szőlő védett, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft.

Süntök

Idegenhonos, invazív növényfaj. Magyarországon először 1913-ban írták le. 6-7 méterre felkúszó, egyéves növény. Egy másik invazív faj, a gyalogakác, szinte egyetlen természetes ellensége.

Vadkomló

Kétlaki, évelő kúszónövény. Termését a sörgyártásban használjuk. Nyugtató, altató, gyomorpanaszokat enyhítő hatású gyógynövény.

Fehér nyár

Őshonos fafajunk. Friss hajtásai, levelei erősen szőrözöttek, ettől fehér hatásúak.

A Tisza-tavon tiszta génállománnyal ritkán fordul elő, mert könnyen hibridizálódik.

Fekete nyár

Erőteljes növekedésű, nagyra nővő, őshonos fafajunk. Régebben az ártéri erdőkben nagy állományai voltak. Ma már tiszta génállományú feketenyár meglehetősen ritka.

A régebbi időkben bútornak és teknőnek használták, mert csomoros törzse miatt nem hajlamos a repedésre.

Szürke nyár

A fekete és a fehér nyár hibridje. A Tisza-tó leggyakoribb fafaja. Gyökérről sarjad, a fa körül gyakran ún. szürke nyár óvoda van.

Fehér fűz

Ártéren a leggyakrabban előforduló őshonos fűzfajunk. Mivel gyakran hibridizálódik, tiszta génállományban egyre ritkább.

Gyalogakác

Rendkívül invazív cserje. Gyakorlatilag kipusztíthatatlan (a süntök talán gátolja a túlzott szaporodást). Mesterséges úton került hazánkba, talán méhészek hozták be. Mára az ártéri területeken mindenhol előfordul.

Veresgyűrűs som

Ártéri erdők cserjeszintjén él. Termése fekete, enyhén mérgező!

Széleslevelű nőszőfű

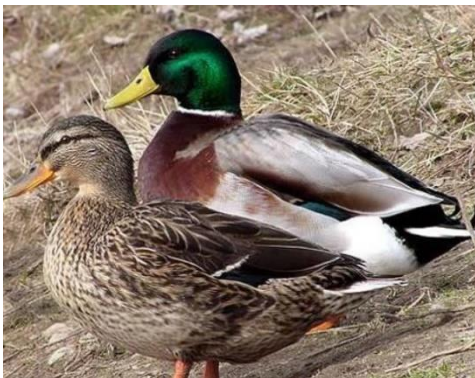
Évelő, lágyszárú orchideafajunk. Nyúlgátakon, magasabb térszinteken fordulhat elő. Vannak évek, amikor egyáltalán nem virágzik.

Védett, természetvédelmi értéke 10.000 Ft.

Állatok

Madarak

Tőkés réce

A képen a tojó és a színesebb gácsér látható.

Úszó réce. Part menti növényzetben, esetleg odvas fákban fészkel. 4-18 kékes-zöldes tojást rak. Március végétől költ. Főleg növényi táplálékot fogyaszt, vadászható.

Bőjti réce

Úszó réce. Főként szikes tavak parti zónájában fészkel. 6-14 világos krémszínű tojást rak. Április végétől költ.

Főleg növényi táplálékkal él,

Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:

100.000 Ft

Csörgő réce

Úszó réce. Vízparti növényzetben, de a parttól távolabb is fészkelhet. 8-11 világos krémszínű tojást rak. Április közepétől fészkel. Főleg növényi táplálékot fogyaszt. Védett, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft

Barát réce

Bukó réce. Állóvizekben, gyékényesek, nádasok szegélyében költ. 6-10 zöldes-szürke tojást rak. Május közepétől költ. Főleg növényi táplálékot fogyaszt. Védett, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft.

Cigány réce

Bukó réce. Mélyebb mocsarak gyékényes, nádas szegélyében költ. 6-12 barnás-zöld tojást rak. Május közepétől költ. A növényi mellett állati táplálékot is fogyaszt. Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:

500.000 Ft.

Búbos vöcsök

Úszó, un. tutajfészket épít, később bomlásnak induló zöld növényi részekből, ami jól melegít is! 4-5 fehér, később barnás, tojást rak. Költés április közepétől augusztus elejéig. Tápláléka nagyrészt kisebb halakból áll. Vonuló, enyhe teleken itt telelő.

Védett, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft.

Bütykös hattyú

Állóvizek parti növényzetében épít hatalmas fészket.
5-8 zöldes-szürke tojást rak. Április-májusban költ.
Agresszíven territoriális madár. Nálunk át is televelhet.

Dankasirály

Száraz növényi részekből épít fészket letaposott nádra, gyékényre, de szigetre is. 1-4 zöldes alapon barna pettyes tojást rak. Május közepétől költ.
Mindenevő, áttelelhet.

Védett, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft

Ezüst sirály

Nálunk szigeteken fészkel, de ritka fészkelő. 1-4 zöldes alapon barna mintázatú tojást rak. Tápláléka kisebb madarak, de bármit megeszik. Védett, természetvédelmi értéke:

25.000 Ft

Fattyú szerkő

Úszó fészket épít, gyakran a tündérrózsa levelére.

1-4 zöldes alapon barnásan pettyezett tojást rak.

Május végétől költ. Kisebb halakat, rovarokat

fogyaszt. Vonuló madár. Védett,

természetvédelmi értéke:

100.000 Ft.

Küszvágó csér

Kopár felszínű, esetleg kavicsos területeken költ.

1-4 barnás-zöld alapon barna mintás tojást rak.

Május közepétől költ. Kisebb halakat eszik.

Vonuló madár, fokozottan védett,

természetvédelmi értéke:

100.000 Ft.

Fekete gólya

Nagy fák kinyúló ágaira gallyfészket épít. 3-5

fehér tojást rak. Április közepétől költ. Tápláléka főként vízi állatok, halak, kételtűek, hüllők.

Vonuló, fokozottan védett, természetvédelemi értéke:

500.000 Ft.

Halászsas

Vízpartok közelében, főleg fenyvesekben költ. Nálunk nem költ. Tápláléka főleg halak. Nálunk nyáron főleg fiatal kóborló, ősszel, vonuláskor megpihenő egyedek fordulnak elő.

Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:
500.000 Ft.

Kormorán

Gallyfészket épít. 1-5 zöldes-kékes tojást rak. Április közepétől költ. Halakat fogyaszt. Részleges vonuló.

Kis kárókatona

Avas nádasokra, bokros füzesekre fészkel. 4-6 kékes-zöldes tojást rak. Május végétől költ. Halakat fogyaszt. Részleges vonuló. Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:

100.000 Ft.

Jégmadár

Üregekben költ, amelyeket a partfalba váj. 4-8 fehér tojást rak. Május közepétől, általában két költés.

Kisebb halakat fogyaszt, részlegesen vonuló.

Védett, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft.

Nagykócsag

Avas nádasokban, telepesen költ. 3-5 halvány kékes tojást rak. Április elejétől költ. Kisebb halakat, kétéltűeket, rovarokat fogyaszt. Vonuló, de enyhe teleken áttelelhet. Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:

100.000 Ft.

Kiskócsag

Főleg bokorfüzesekre, de avas nádra is fészkel. 4-6 kékes tojást rak. Május elejétől, több hullámban is költ. Tápláléka kisebb halak, hüllők, kétéltűek, rovarok. Vonuló madár.

Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:

250.000 Ft.

Kanalas gém

Avas nádasokban, ritkábban fán fészkel. 2-6 fehér, barnás mintázatú tojást rak. Május elejétől költ. Kisebb vízi szervezeteket, rovarokat fogyaszt. Vonuló madár. Fokozottan védett, természetvédelmi értéke:

500.000 Ft.

Szürke gém

Avas nádasokban, gyékényesekben költ, de fákon is megtelepszik. 4-5 zöldeskék tojást rak. Április elejétől költ. Étrendjén kisebb halak, hüllők, kétéltűek, rovarok vannak. Vonuló madár.

Védett, természeti értéke: 50.000 Ft.

Vörös gém

Kifejezetten vízben álló nádasokban, gyékényesekben költ. 2-6 zöldes tojást rak. Költés május elejétől. Kisebb halakat, hüllőket, kétéltűeket, rovarokat eszik. Vonuló madár, fokozottan védett.

Természetvédelmi értéke:

250.000 Ft.

Üstökögém

Főleg reketye füzesekben költ. 3-5 zöldes-kék tojást rak. Május végétől több hullámban is költ. Tápláléka kisebb halak, hüllők, kétéltűek, rovarok.

Vonuló, fokozottan védett madár.

Természetvédelmi értéke: 500.000 Ft.

Törpe gém

Fészket nádszálakra építi. 5-7 fehér tojást rak. Május végétől költ. Apró halakat, kétéltűeket, hüllőket, rovarokat eszik. Vonuló, fokozottan védett madár.

Természetvédelmi értéke: 100.000 Ft.

Bakcsó (népi neve vakvarjú)

Főleg cserjéken költ. 2-6 zöldes-kék tojást rak. május elejétől több hullámban költ. Apró halakat, rovarokat, hüllőket, kétéltűeket fogyaszt. Vonuló, fokozottan védett madár. Természetvédelmi értéke: 100.000 Ft.

Szárcsa

védett.

Elsősorban gyékényesekben fészkel. Két fészket épít, az egyik a pihenőfészek. 6-10 szürkés, barna mintázatú tojást rak. Május elejétől költ. Elsősorban növényi táplálékot fogyaszt. Részleges vonuló. Nem

Vizityúk

Fészek a folyó- vagy állóvizeket szegélyező nádasokban. Három fészek: dürgő, költő, pihenő. 6-12 fehér, barnás foltos tojást rak. Május elejétől költ. Tápláléka rovarok, apró halak. Vonuló, védett madár. Természetvédelmi értéke: 25.000 Ft

Nyári lúd

Gyékényes, nádas belső részén költ. 4-6 fehér tojást rak. már márciusban költhet. Növényi eredetű táplálékot fogyaszt. Részleges vonuló, egyetlen nálunk költő vadlúd fajunk. Nem védett, idényszerűen vadászható.

Nagy lilik

Nálunk nem költ. Tápláléka növényi eredetű. Idényszerűen vadászható.

Parti fecske

Telepesen fészkel, löszös partfalakba vájt üregekben. 3-6 fehér tojást rak. Május végétől költ, általában két költés. Repülő rovarokat fogyaszt. Vonuló, védett madár. Természetvédelmi értéke: 50.000 Ft.

Függő cinege

Vízparti füzesekben költ. 4-8 fehér tojást rak. Április végétől költ, 2-3 költés évente. Rovarokat eszik.

Vonuló, védett madár, természetvédelmi értéke:

50.000 Ft.

A függő cinege fészke:

Halak

A halak csak felsorolás szerűen!

1. réti csík

2. lápi póc

3. kecsege

4. széles kárász

5. balin

6. compó

7. márna

8. szivárványos ökle

9. ponty

12. vörösszárnyú keszeg

13. dévérkeszeg

15. harcsa

16. vágócsík

17. sügér

18. széles durbincs

19. selymes durbincs

20. süllő

21. magyar bucó

23. halványfoltú küllő

24. garda

Idegen honos, inváziós halfajok

10. amur

11. (pettyes) busa

14. törpeharcsa

22. amurgéb

25. naphal

Egyéb állatok (A Tisza-tavi túravezetői tanfolyam anyagából)

1. botpoloska

2. kecskerák

3. vidrapók

4. búvárpók

5. tiszavirág

6. sárgaszegélyű csíkbogár

8. piócák cssz.

9. pajzsosrák cssz.

10. cifrák

11. egyenlő szárnyú szitakötők cssz.

12. egyenlőtlen szárnyú szitakötők cssz.

13. óriás csibor

14. tegzesek cssz.

15. zöld békák cssz.

16. vöröshasú unka

18. denevérek cssz.

19. mocsári teknős

20. vízi sikló

21. vidra

22. hód

23. nagy mocsárcsiga

24. skarlátbogár

25. nagy szikibagoly

Folyóvizek

Duna

A Duna a teljes magyarországi szakaszán alkalmas vízitúrára.

1. A Szigetköz

A Szigetköz az egyik legizgalmasabb szakasza a folyónak kajak- és kenutúra szempontjából. Az egynapostól kezdve az egyhetes túrákig bármi tartható. A folyónak ez a szakasza rendkívül változatos, izgalmas és csendesebb szakaszokat tartalmaz. Nyugodtan evezhetik a kevésbé tapasztalt túrázók is, de kellő izgalmat és kihívást találnak a tapasztaltak is.

Evezhetünk vadregényes szakaszokon, ahol élvezhetjük a változatos növény-és állatvilágot. Érezhetjük úgy, hogy egy kis folyón megyünk, árnyas fák között kanyarogva.

<https://avar-games.hu/index.php/blog-referencia/62-szigetkoz-vizitura>

De vannak nagyobb sodrású, komolyabb evezéstechnikát igénylő részek is, amik a tapasztaltabb hajósok számára is rejt izgalmas kihívásokat.

<https://avar-games.hu/index.php/blog-referencia/62-szigetkoz-vizitura>

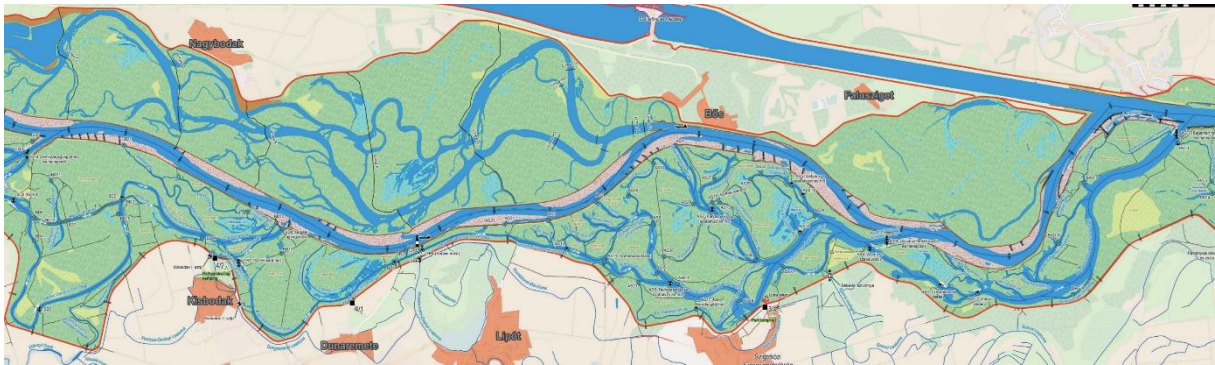

http://kaland.sport.hu/images/stories/szigetkoz_terkep_1.jpg

És vannak olyan helyek is ahol az árnyas kistfolyó és a gyors sodrású, technikás folyó egyszerre van jelen.

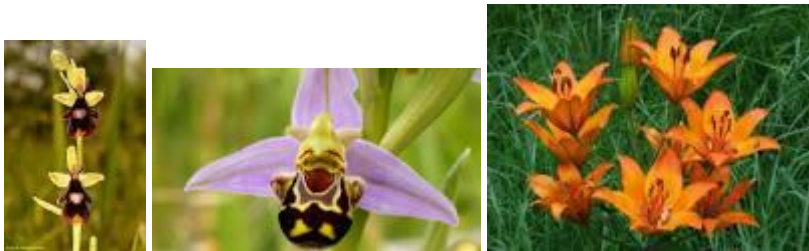
<http://dunasziget.kornyeke.hu/fotok/tartalom/9/8717-201007102444106409.jpg>

https://bejarhatoutazasok.hu/wp-content/uploads/2019/03/bodak_asvany_bagamer.jpg

A Szigetköz élővilága rendkívül változatos. Fokozottan védett és védett növény- és állatfajok teszik érdekessé az evezést.

Fokozottan védett növények a légybangó, a méhbangó, a tűzliliom, ...

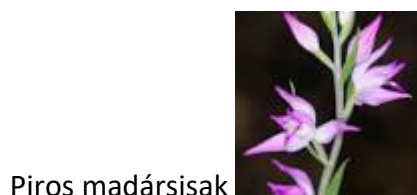
Az itt előforduló növényfajok szinte fel sem sorolhatóak. Álljon itt néhány, kedvcsinálásként.

Agárkosbor

Hússzínű ujjaskosbor

Piros madársisak

Sugár kankalin

Tündérfátyol

És még sorolhatnánk.

Natura 2000-es védett gerinctelen fajok körül néhány:

Remetebogár

Nagy tűzlepke

Balogcsiga

Lápi szitakötő

Díszes légivadász

Zanótboglárka

Gerinces fajok:

Dunai galóca

Botos kölönte

Madárvédelmi Irányelvnek megfelelő SPA (Specially Protected Areas) terület kijelöléséhez figyelembe vett, itt költő madarak:

Bakcsó (vakvarjúcska)

Pocgém (törpegém)

Cigányréce

Darázsölyv

és a legkisebb becsült létszámú madár a fekete gólya, 3 párral

A Szigetközt elhagyva Csallóköz aranyossal szemben a magyar oldalon esetleg érdemes megállni Ácson. A település az egyik legrégebbi és legjelentősebb aranymosó hely volt a régi időkben.

Talán még manapság is találkozhatunk a fövényen aranyat mosó emberekkel, bár a bőszi vízlépcső alatt egyre kevesebb található.

<https://s.24.hu/app/uploads/sites/11/2019/06/aranymoso-pad-az-aranyhiddal-800x450.jpg>

A következő jelentősebb túrahelyszín a Dunakanyar. Itt elsősorban a látvány ragadja meg a hajóst. Mind a természeti, mind az épített környezet megéri, hogy kajakba, kenuba szálljunk és evezünk egy-két napot. Mondjuk Esztergomtól a Szentendre szigetcsúcsig.

<https://csodalatosmagyarország.hu/wp-content/uploads/2020/06/naplemente-visegrad-var-fellegvar-duna-dronfoto-2020junius-csodalatosmagyarország.jpg>

A szigetcsúcs után haladhatunk lefelé a szentendrei, barátságosabb, bensőségebb, vagy a váci ágban, nagy folyó, nagy hajók, nagy hullámok.

Érdekes és kalandos túrák tehetők a Ráckevei (Soroksári)-Dunán is.

Nagy kihívás és izgalmas, kicsit talán megerőltető lehet egy túrán a teljes magyar Duna-szakasz végig evezése is. Persze ezt csak azoknak lehet ajánlani, akik kellő álló(evező) képességgel rendelkeznek és jól viselik a nomád élet viszontagságait is.

Tisza

A Tisza teljes magyarországi szakasz szintén alkalmas vízitúrák lebonyolítására.

Bár véleményem szerint a Felső- Tisza, Tiszabecstől talán Tokajig az igazán jó helyszín a kajakozásra, kenuzásra.

A Tiszabecs-Tokaj távolság már elég tetemes. Megtételéhez kb. 10 nap javasolható. A folyó ezen a szakaszon durván 200 folyamkilométeren át kanyarog.

Aki nehezen viseli ezt a távot és a több mint egy hetes nomád életet, természetesen részletekben is teljesítheti

Távolságok folyamkilométerben a tervezéshez

Felső-Tisza	fkm	Tokajtól vizen	Tokajtól közúton
- Tiszabecs	744,5	200,8	129,1
- Szatmárcseke	721	176,3	112,9
- Tivadar	706	161,3	101,4
- Jánd	689,5	144,9	89,6
- Vásárosnamény	685,3	141,4	84,4
- Tiszaadony	668,6	124,9	95,7
- Benk	654	109,3	94,9
- Tiszaogyorós	651,3	107,1	85,1
- Tuzsér	617,3	72,9	90,2

- Tiszakanyár	597,3	53,6	52,7
- Dombrád	592	49,4	49,7
- Tiszabercel	569	25,1	25,9
- Gávavencsellő	559	15,2	17,6
- Tokaj	543,7		

Ipoly

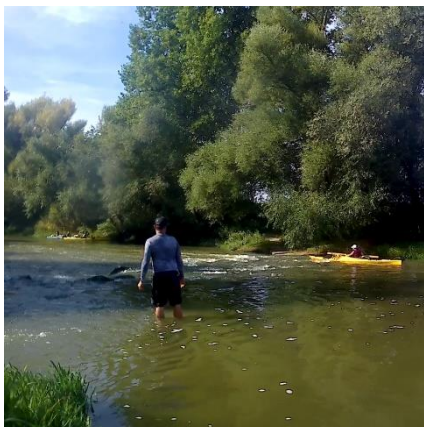
Magyarország és Szlovákia közötti határfolyó. Ipolytarnóctól a Dunáig hajózható, bár a Tarnóctól Balassagyarmatig terjedő szakasza nagyon nehezen. Balassagyarmattól Hontig közepes nehézségű, Honttól a Dunáig a legkönnyebb, bár ezen a szakaszon is vannak nehezebben hajózható részek.

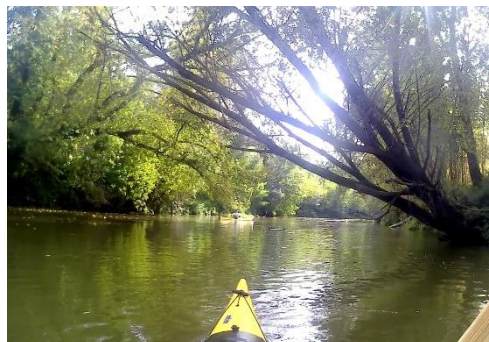
Javaslatunk az alsó szakasz, három napos túrán.

A túra Ipolyságról indul. Ezen a napon nem evezünk túl sokat, lesz lehetőségünk a csorgásra, a folyó élvezésére és fürdésre egyaránt. A táv kb.:20 fkm. A délutáni órákban érkezünk a Szlovákiában található

Szete településre, ahol az éjszakát töltjük.

A következő napon evezésünk során visszatérünk a magyarországi vizekre. Az éjszakát Ipolytölgyesen töltjük.

A túra harmadik napján
Ipolytölgyesről indulva bejárjuk
az Ipoly alsó szakaszát. A túra
során
kivezünk a Dunára, ahol kb. 1
fkm evezés után kiérünk a
szobi révhez, ahol túránk végét
ér.

Bodrogköz

Kétnapos barangolás a
Bodrogközben, a Tisza és a
Bodrog által elöntött területen.

A Bodrogzug fokozottan védett terület, amelynek látogatása engedélyköteles. Egyedülálló növény- és állatvilága, a vízi világ mozaikossága számunkra megunhatatlan látványosság.

Egy programajánlat:

Gyülekező Tokajban, az Unió kempingben 8-9 óra között.

Indulás a Zsaró-éren keresztül Zalkodra.

–fánk és bagolyás vételi lehetőség
előzetes egyeztetéssel!

Végig barangoljuk az előntött
réteket és ligeterdőket. A
kempingbe a délutáni órákban
lehet visszaérkezni.

Este tüzeskedés a lappantyúk és fülemülék éjszakai dalában gyönyörködve.

Másnap Bodrogkisfaluba érdemes felevezni egy jó ebédre. A kora délutáni órákban
érkezhetünk vissza a kempingbe.

Dráva

Teljesen nomád életre váltunk a Dráva horvát és magyar szakaszán, tengerikajakkal 7 nap, 6 éjszaka Órtilostól Drávaszabolcsig.

Mit is jelent, mire is készülj? A túra során inkább megállóhelyekről beszélhetünk, mint kiépített kempingekről, lesz vízvételi lehetőség, de melegvizes fürdés, néhány kivételtől eltekintve biztosan nem.

A túra önellátó, mindenki magának főzőcskézik esténként a szabályok miatt. A jó hír, hogy a megállóhelyeknél van lehetőség a falvakban vásárlásra, de úgy készülj, hogy legalább 3 napra elegendő élelmiszer mindig legyen nálad.

Fontos: Lehetőleg ne ez legyen életed első túrája, mert ez egy technikás folyó, vannak benne hosszú szakaszok, kihívást jelentő próbák. Az sem kell, hogy kimagasló kondiban légy, de egy jó fizikai állapot mindenképpen javasolt, hogy valóban élvezhesd a folyó, a természet szépségét, a kaland izgalmát.

A táborhelyek infrastruktúrája:

Órtilos: ivóvíz és áram a vasútállomáson (ha engedik használni)

Vízvár: csak a faluban van (Randi presszó vagy az étterem)

Barcs: minden van – meleg víz külön pénzért

Szentborbás: minden van - meleg víz is

Drávasztára: 2020-ban elkészült a vizesblokk

Vejti: csak a faluban esetleg a gátórháznál

Drávaszabolcs: minden van

Ivóvízvételi lehetőségek:

Órtilos - vasútállomás

Vízvár – Táborhely: fúrt kút főzéshez, falu kb. 500m

Barcs - a strand épületében a táborhelyen, vezetékes ivóvíz

Szentborbás- az épületben, ahol a zuhanyzó is van vezetékes ivóvíz van

Drávasztára - táborhely fúrt kút, főzéshez, falu kb. 2 km

Nagyon fontos: A túra csak engedéllyel indítható. Az engedély kérés folyamata a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapján kezdeményezhető (<https://www.ddnp.hu/>), használható volt ezidáig a dravatura@gmail.com e-mail cím!

Tud folyni!

Az induló

pihenőhely

Garam

A Garam - szlovákul Hron - Szlovákia leghosszabb folyója (289 fkm), az Alacsony-Tátrában ered. Alapvetően sekély folyó, mely a hóolvadáskor és nagyobb esőzésekkor jelentősen megduzzad.

Először hegyek, majd dombok között folyik, szépen kanyarog. Sok rajta a kisebb-nagyobb

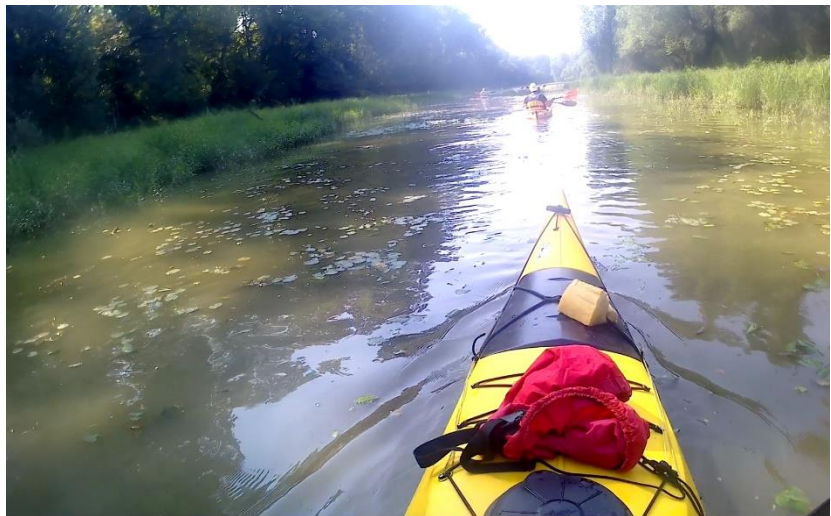

sziget, kavicszátony. Azért, hogy vízszintjén magasabban tartsák, számos vízszintemelő keresztgátat építettek rajta, mely időről-időre megtöri tempóját, és helyenként a hajók kiemelésére kényszeríti a vízitúrázókat. Medre kavicsos, partját sok helyen nagy kövekkel, kőszórással erősítették meg, hogy a víz kevésbé mossa el, ezzel nehezítve természetes változását. A folyó sebessége függ attól, hogy hol vagyunk, a forrásnál gyors, az utolsó 20-50 kilométeren 2-8 km/h, a keresztgátak felett lassúbb, alattuk jóval gyorsabb. Vize csak a keresztgátak előtt melegebb.

Egy két napos túra:

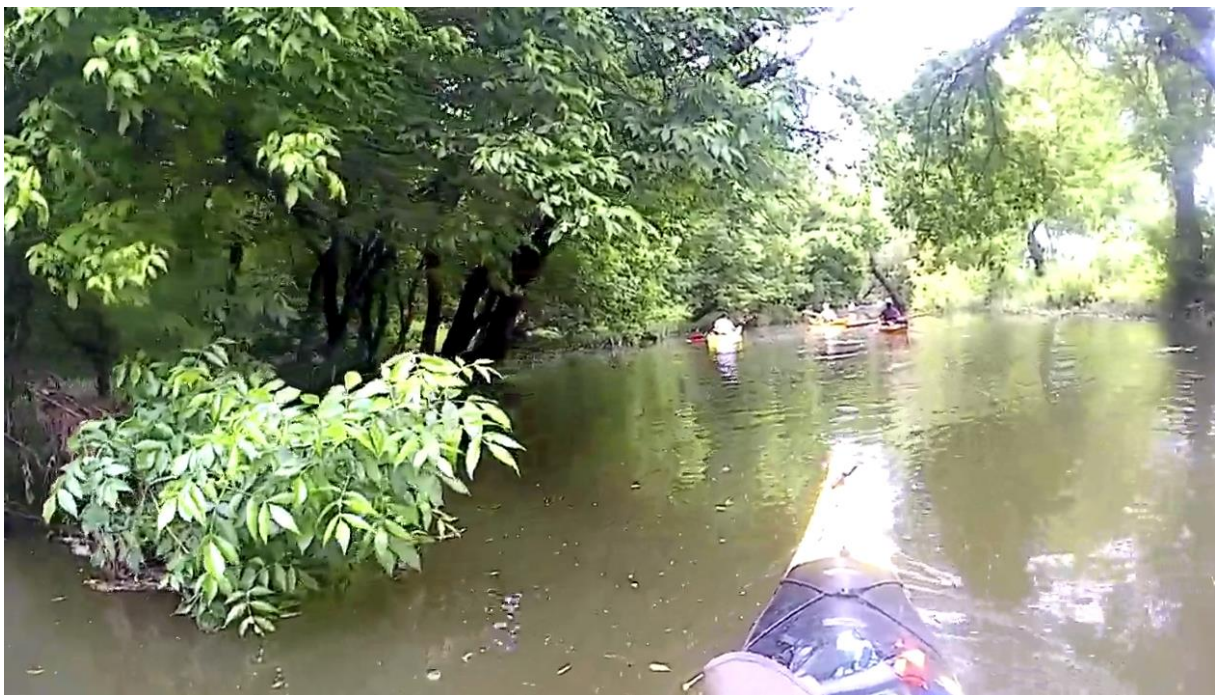
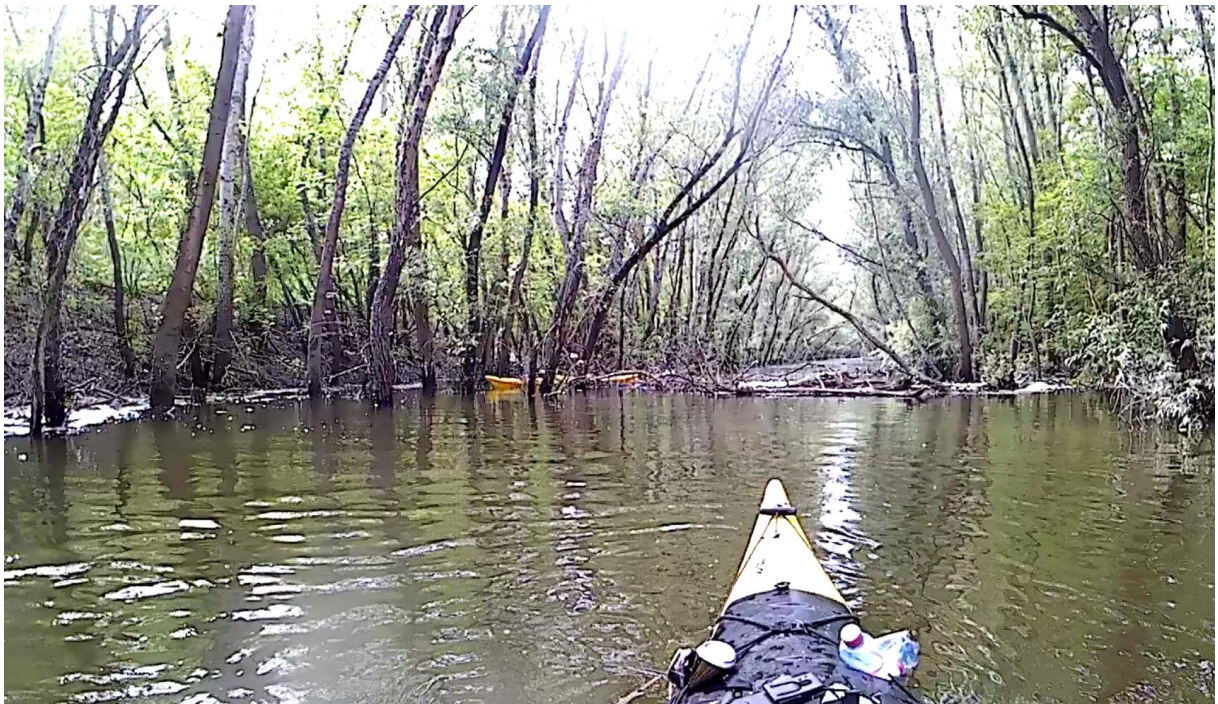
Indulás 9 óra körül Csata településen Szlovákiában a Garam parton. A felszerelés kiosztása és a pakolás után vízre szállunk. Az éjszakát a Duna, Garam torkolatában töltjük nomád táborhelyen.

A következő napon irány a Duna, végiglapátolunk a Dunakanyarban, napközben többször megállunk. A túrát Kismaroson fejezzük be.

Néhány további folyó, ahol jókat lehet lapátolni, képekben:

A Zagyva

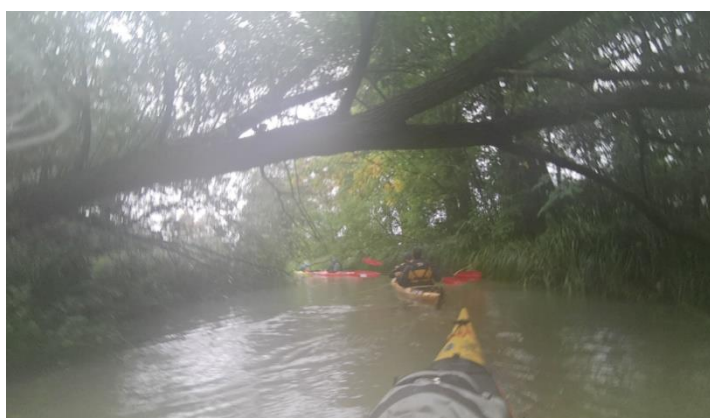
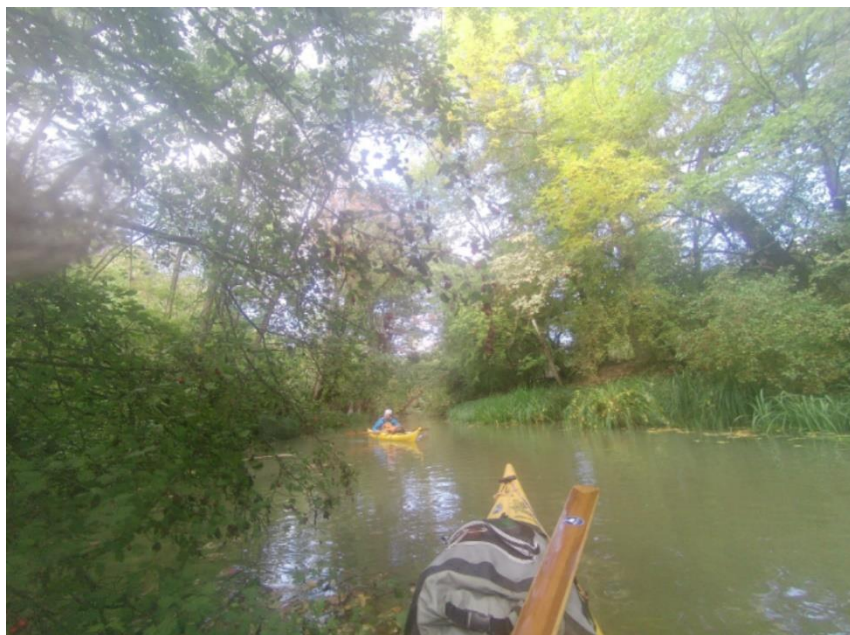

A Duna Gemencnél:

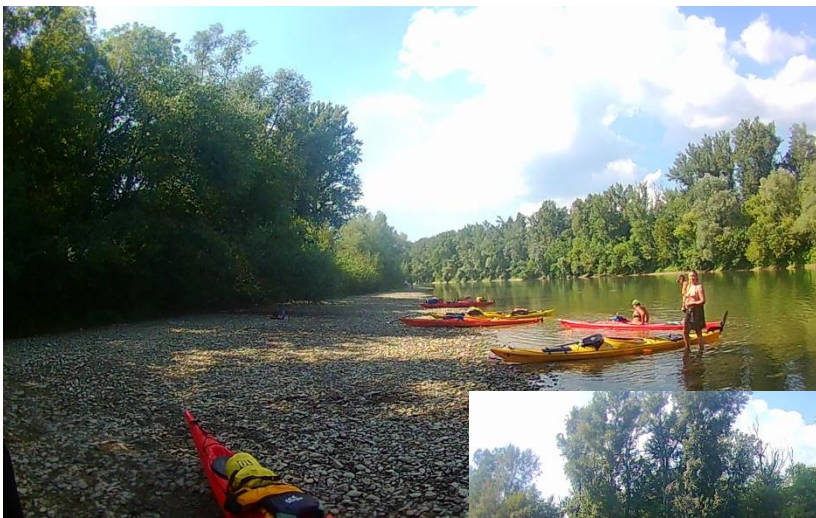
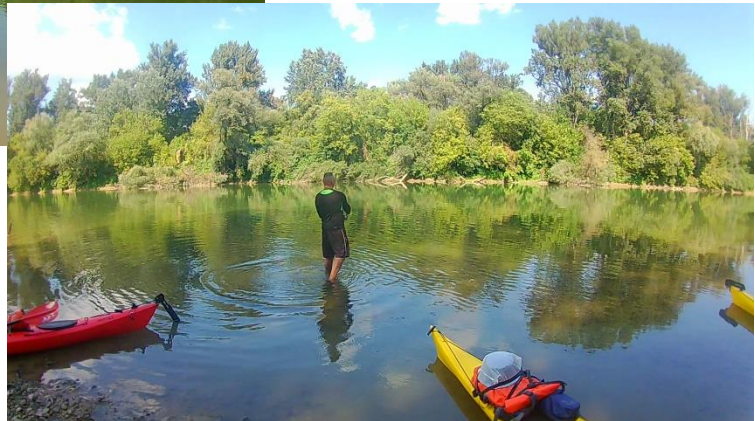
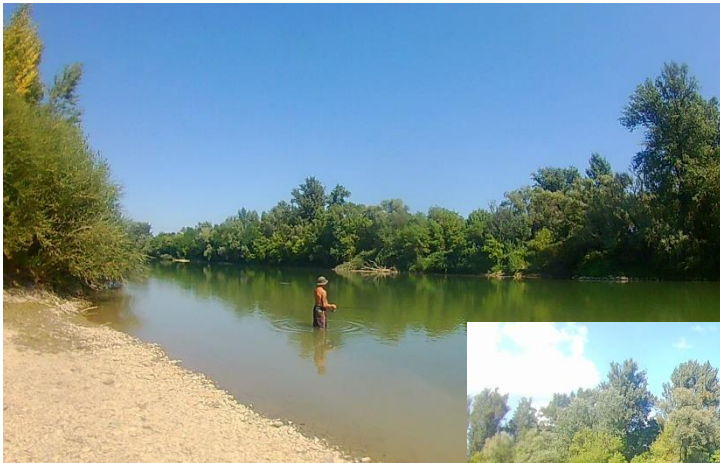

A Túr:

A Felső-Tisza:

A vízi közlekedés szabályai

Jogszabályi kivonatok:

I.1. A JOGSZABÁLYOK TERÜLETI ÉS SZEMÉLYI HATÁLYA

- Személyi hatály:

A hajózási tevékenység folytatásában részt vevő természetes és jogi személyekre, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetekre terjed ki.

- Területi hatály:

A Magyar Köztársaság területén folytatott hajózási tevékenységre, a mederben és a parton lévő létesítményekre, az úszólétesítményekre, a vízi utakra és kikötőkre terjed ki.

A Hajózási Szabályzat alkalmazási köre a belföldön, valamint a Duna teljes szakaszán és – amennyiben erről nemzetközi szerződés rendelkezik – a Duna és a Tisza mellékfolyóinak külföldi szakaszain magyar lobogó alatt közlekedő, illetve üzemeltetett úszó létesítményekre, továbbá a Magyar Köztársaság területén idegen lobogó alatt közlekedő, illetve üzemeltetett úszó létesítményekre terjed ki.

A jogszabályok felsorolása nem teljes körű, de ezek bizonyos fokú ismerete a túravezetők részére – annak ellenére, hogy a túravezetésnek nem előfeltétele a hajózási képesítés megléte – elengedhetetlen.

A jegyzetben megpróbáltam a fenti normákból kiemelni azokat a szabályokat, amelyek a túravezetés során nélkülözhetetlenek, illetve amelyek a túravezetők kötelezettségeit, felelősségi körét, valamint a túrán résztvevő személyek kötelezettségeit határozzák meg a vízi közlekedés szempontjából. A szabályok megismeréséhez egyes fogalmak ismerete is szükséges.

II. HAJÓZÁSI SZABÁLYOK

II. 1. A VÍZI KÖZLEKEDÉS

Úszólétesítményt csak hajózásra alkalmas állapotban szabad üzemben tartani. A hajózásra alkalmas állapotban tartás az úszólétesítmény üzemben tartójának feladata.

Az úszólétesítmény hajózásra alkalmas:

- ha műszaki, biztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelel (üzemképes), továbbá rendelkezik:
- a biztonságos üzemeléshez szükséges, a hajózási hatóság által megállapított létszámú, összetételű és képesítésű személyzettel, valamint felszereléssel,
- a tervezett út megtételéhez szükséges készletekkel,
- az úszólétesítményre előírt érvényes hajóokmányokkal,

Nyilvántartásba vételre kötelezett vízijármű:

Szélérővel, vagy gépi berendezéssel hajtott vízijármű, melynek a hossza a 7 métert, névleges vitorlafelülete a 10 m² –t meghaladja, továbbá motorteljesítménye több mint 14,7 KW (20 LE).

A nyilvántartásba vételre kötelezett úszólétesítmény üzemképességét a hajózási hatóság hajóokmányban (hajólevél, hajóbizonyítvány) tanúsítja.

Az üzemben tartó a nyilvántartásba vételre kötelezett úszólétesítményt az üzembe helyezését megelőzően, továbbá üzemeltetése során, meghatározott időszakonként köteles az üzemképesség megállapítása céljából a hajózási hatóságnak bemutatni.

Az üzemben tartónak a nyilvántartásba vételre kötelezett úszólétesítmény üzemképességének újbóli megállapítását kell a hajózási hatóságtól kérnie, ha az úszólétesítményben az üzemképességet érintő változás (sérülés, meghibásodás, illetve annak kijavítása, átépítés) történt.

Nyilvántartásba vételre nem kötelezett úszólétesítmények (csónak, kajak, kenu) esetén nincs hajóokmány, az üzemképességért a hajó vezetője és az üzembentartó a felelős.

Találkozások, előzések, metszés

TALÁLKOZÁS, ELŐZÉS, KERESZTEZÉS

Találkozás - amikor két hajó egymáshoz viszonyított ellentétes vagy közel ellentétes irányban halad.

Előzés - amikor a hajó (előző hajó) más hajót (előzendő hajót) hátulról, annak bordasíkjához viszonyított $22^{\circ}30'$ értéket meghaladó szögben megközelít és megelőz.

Keresztezés - amikor két hajó az a) és c) pontban foglaltaktól eltérően közelíti meg egymást. Nem minősül keresztezésnek a fordulás az elindulás és a kikötőből, vagy mellékágból történő ki- és behajózás.

Két kishajó találkozása

Ha két kishajó oly módon találkozik, hogy összeütközés veszélye állhat fenn, mindkét kishajó úgy köteles jobbra kitérni, hogy bal oldalukkal haladhassanak el egymás mellett.

A gépi erővel hajtott kishajók, csónakok és motoros vízi sporteszközök találkozásukkor jobbra kell tartaniuk és a bal oldaluk felől kell egymást elkerülniük.

Kishajókra vonatkozó előzési előírások

Az előzés akkor kezdhető meg, ha az előző hajó meggyőződött az előzés veszélytelenségéről.

Az előzendő kishajó köteles szükség és lehetőség szerint az előzést megkönnyíteni. Köteles sebességét csökkenteni, ha ez szükséges ahhoz, hogy az előzés biztonságos körülmények között és elegendően gyorsan menjen végbe ahhoz, hogy más hajó haladását ne zavarja.

Különböző fajtájú (különböző meghajtási móddal haladó) kishajók keresztezése

A gépi erővel hajtott kishajó, csónak és vízi sporteszköz, valamint a nem gépi erővel és nem vitorlával hajtott csónak és vízi sporteszköz találkozáskor és keresztezéskor kötelesek a vitorlával haladó kishajó, csónak és vízi sporteszköz útjából kitérni.

Azonos fajtájú (azonos meghajtási móddal haladó) kishajók - kivéve a vitorlával haladó kishajókat - keresztezése

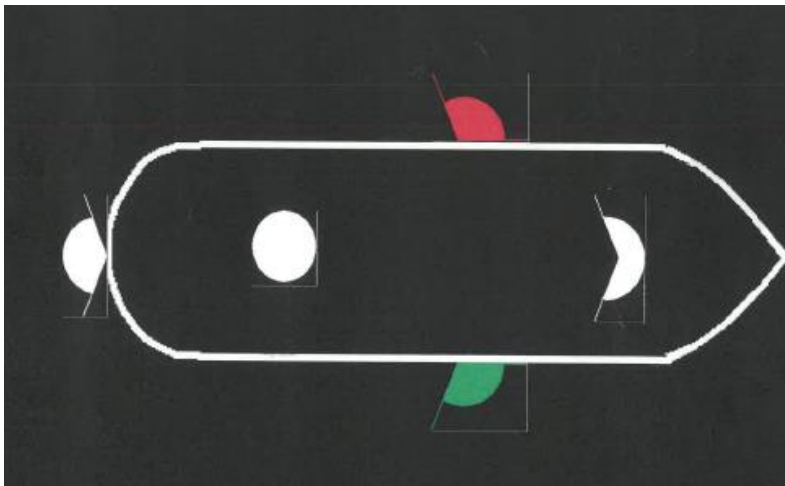

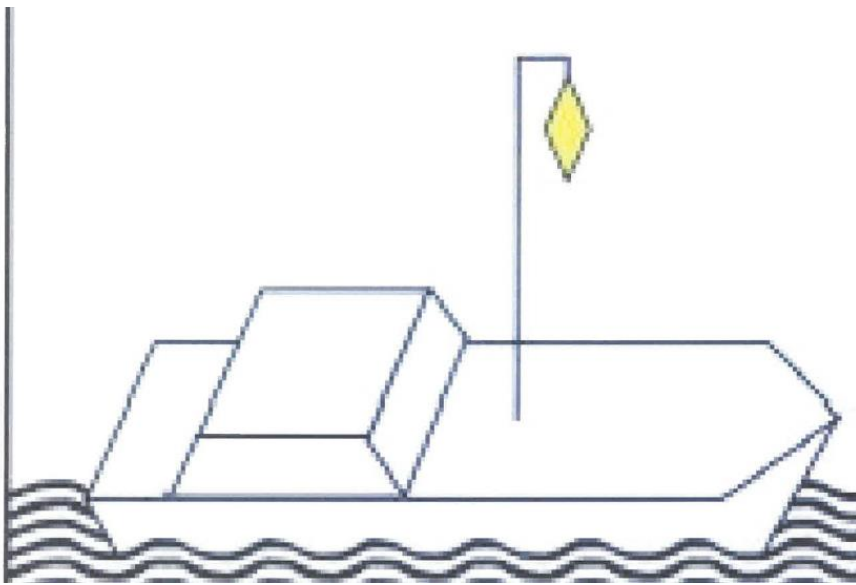
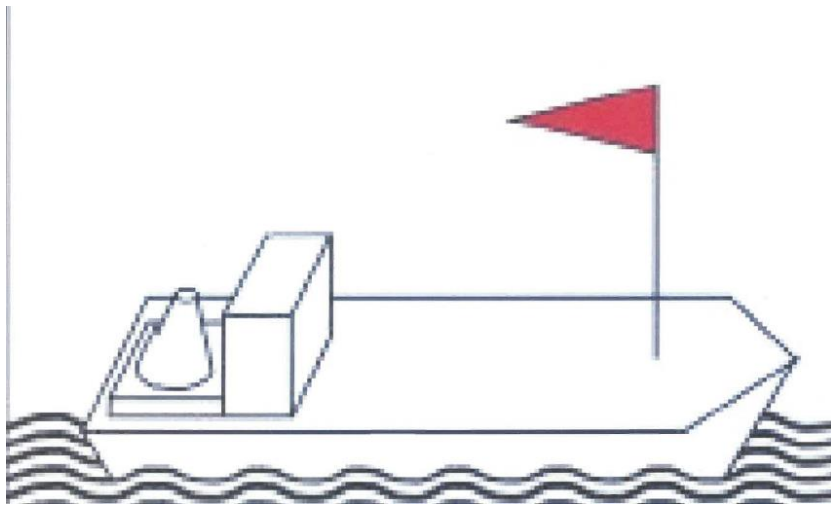
Ha azonos hajtású kishajók vagy csónakok vagy vízi sporteszközök (a vitorlával haladók kivételével) egymás útvonalát keresztezik, a jobbról érkezőnek van elsőbbsége.

A gépi erővel hajtott kishajó, csónak és vízi sporteszköz találkozásakor és keresztezéskor köteles kitérni a nem gépi erővel és nem vitorlával hajtott csónak és vízi sporteszköz útjából és – feltéve, hogy a víz szélessége és mélysége ezt lehetővé teszi – legalább 30 m távolságot tartani attól.

Hajók jelzései:

Nemzeti
Közlekedési
Hatóság

Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal

5. számú Felszerelési Jegyzék

kedvtelési célú kishajók részére
a kedvtelési célú vízi járművek megfelelőségéről szóló
2/2000. (VII.26.) Kormányrendelet, a víziközlekedés
rendjéről szóló 57/2011. (XI.22.) NFM rendelet melléklete,
a Hajózási Szabályzat és a Belvízi Kishajókra és
Csónakokra vonatkozó Műszaki Irányelv alapján

Hajózási Főosztály, Hajóüzembiztonsági és Regisztrációs Osztály
H-1066 Budapest, Teréz krt. 62. Levélcím: 1387 Budapest, 62. Pf. 30.
Telefon: 36 1 474 1795 Fax: 36 1 311 1412 Internet: www.nkh.hu

Általános rész

A hajótest hossza (m)		0-6	6-12	12-15	15-20					
1	Főhorgony	Négykapás horgonyok (kg) Danforth, Bass és egyéb lemezhorgonyok, CQR, Bruce és ckehorgonyok	7-10	10-20	20-40	40-50				
2	Tartalék horgony (kg)		-10%	-10%	-15%	-20%				
<i>A választott főhorgony súlyának min 80 %-a, de maximum 25 kg tömegű legyen.</i>										
3	Horgonylánc	átmérő (mm)	4	6	8	10				
		hossz (m)	13	18	22	25				
	Horgonykötél	átmérő (mm)	8-10	10-16	16-20	20-24				
		hossz, mint a lánc esetében, de legalább (m)	5-7	9-11	13-15	17-19				
<i>Tengeri üzemeltetésnél 10 m hosszú előtétláncot kell alkalmazni!</i>										
4	Kikötőkötél	átmérője (mm)	10	10-15	15-20	20-24				
		hossza (m)	5	9	13	19				
		száma (db)	2	2	2	3				
5	Csáklya (vízmérő) Evező 2 db. (1 pár)	1m merüléstől a nyelét dm-es beosztással kell ellátni!		1	1	3				
6	Mentőeszközök	mentőgyűrű, vagy mentőpatkó 8, vagy 25 m hosszú felúszó kötéllal (db) EN 395 (ISO 12402-4), illetve EN 396 (ISO 12402-3) számú szabványoknak megfelelő mentőmellény, teljesítmény szint: legalább 100, illetve 150	1 (8 m kötéllal)		2 (25 m kötéllal)					
		a személy befogadóképességnek megfelelő számú								
7	Tűzoltó készülék	A, B, C osztályba sorolt tűzek oltására alkalmas porral oltó (db/kg)	1/1		2/4	3/6				
8	Elsősegély felszerelés	„I” számú egészségügyi mentődoboz /MSZ 13553 szerint (db) „II” számú egészségügyi mentődoboz /MSZ 13553 szerint (db)	1			1				
9	Vízmentes kézi lámpa	tartalék izzóval és tartalék elemmel	Független áramforrásról működő vízmentes kézi lámpa, 1 db, minimum 2,5 W teljesítményű							
10	Belvízi navigációs fények		A Hajózási Szabályzat szerint, fix szerelésű kivételben							
11	Hangjelző készülék		Egyszólamú, 350 Hz frekvenciát meghaladó tartományban működő beépített, vagy kézi kürt							
12	Nappali jelzések és azonosító jelek	Felhúzható fekete kúp motorral is rendelkező vitorlás hajón	Kúpátmérő, kúpmagasság minimum: 0,4 x 0,4 m							
		Sárga kettős kúp (12 fő befogadó képesség felett)	Kúpátmérő minimum: 0,5 m; kettős kúp magasság legalább 0,8 m							
		Fekete gömb (hajóúton kívüli veszélyes jelzésére)	Gömbátmérő minimum: 0,4 m							
13	Fürdőlétra (vagy lépcső, hágcsó)	0,5 m-t meghaladó szabadoldai esetén	A hajón legalább 1 db. megfelelő eszközt kell biztosítani!							
Vízbe esés elleni védelem										
Védelem, védőfelszerelés		A kategória		B kategória		C kategória		D kategória		
		M	V	T	M	V	T	M	V	T
Védőkötél/korlát a munkafedélzet felett:	450 mm 600mm	x	x	x	x	x	x	>8	>8	>8
Kapaszkodó		x	x	x	x	x	x		>12	>12
Habléc ami megakadályozza a lecsúszást		x	x	x	x	x	x	x	>8	x
Rögzítő pontok bizt. kötélfűzéséhez		x	x	x	x	x	x		x	x
Csúszásmentes fedélzet		x	x	x	x	x	x	xt	xt	
Védőháló				x			x		x	x

M: motoros, V: vitorlás és motoros vitorlás, T: többtestű (katamarán, trimarán) kedvtelési célú vízijármű; t: csak tengeri vízijárműnél kötelező; >8 - >12: 8, ill. 12 métert meghaladó hajótesten mért hosszánál kötelező; x: kötelező;

Túraeszközök

Kenu

„A kenu általában nyitott, mindkét végén csúcsosan végződő kis méretű hajó. Bizonyos példányoknál oldalsó vendéghajó segíti a stabilizálást. Menetiránnyal megegyező irányba ülő utasai evezővel, ritkább esetben vitorlával vagy segédmotorral hajtják. A kenuban ülő ember lapátját egy oldalon használja. Több személy esetén a hajó mindkét oldalán eveznek, a hajó hátsó részében ülő kormányos külön kormány szerkezet nélkül, evezőjével irányít.

Az első kenuk faváza épített bőrből vagy fatörzsből vájt testtel készültek. Hazánkban a műanyag hajók megjelenése után, a hetvenes években vált a kenuzás tömeges hobbivá. Az első hobbira szánt üvegszál alapú indián kenukat Wilbur (?) Gábor hajóépítő mester műhelyében készítették. Az olcsóvá váló alapanyagának és annak köszönhetően, hogy a típus nem került szabadalmi védelem alá, másolatai pár éven belül tömegesen jelentek meg a magyar vizeken.” <https://hu.wikipedia.org/wiki/Kenu>

Sportággá a harmincas években vált igazából. Azóta a magyar kenusport nagyon sok szép sikert hozott hazánknak.

Mi elsősorban kajakokkal, ezen belül is tengeri kajakokkal dolgozunk, mert a szervezett túráinkra ezek a legalkalmasabbak, de azért álljon itt néhány fotó általunk szépnek és jónak

tartott kenukról is!

Kajak

A kajak egy kis méretű, keskeny hajótesttel rendelkező, emberi erővel hajtott hajó, amelynek hagyományosan zárt fedélzete (deck) és egy vagy több beülője van. Minden beülőben egy kajakos evez egy kéttollú evezővel. A beülőket esetenként hullámköténnyel fedik, hogy megóvják a kajakost a beázástól, vagy versenyhelyzetben az aerodinamikát javítsák. A hullámkötény teszi lehetővé azt is, hogy egy borulás esetén a kajakos vissza tudjon fordulni az eredeti állapotba, hiszen a hullámkötény miatt nem megy tele a hajótest vízzel és a kajakozó nem kerül ki a hajóból. A kajak szó a grönlandi qajaq szóból ered, jelentése azonos a magyarral.

Kajakot először eszkimó, aleut és ainuk vadászok használtak Északkelet-Ázsia, Észak-Amerika és Grönland sarkkör közeli vidékein. Napjainkban népszerű szabadidős sporteszköz, melynek versenyein Magyarország sportolói rendre kimagasló eredményeket érnek el.

[Inuit](#) fókavadász egy kajakban, szigonnyal felfegyverkezve

Bizonyos kajaktípusok eltérnek a hagyományos kialakítású kajakoktól. Az úgy nevezett sit-on-top, vagy más néven ráülős kajakoknál a beülő rész helyett a kajakos a hajótestben kialakított mélyedésben foglal helyet. Egyes kajaktípusokon megtalálható a kormánylapát is, amely az iránytartást segíti.

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Kajak>

Részletesebben a kajakokkal, ezeken belül is a tengeri kajakokkal foglalkozunk. Ezek állnak rendelkezésünkre a túrák lebonyolításához.

Egyes és kettes kajakokkal rendezzük a túráinkat. Ezek a kajakok nagyon kényelmesek, stabilok, könnyen irányíthatóak. Tároló rekeszei vízhatlanok, a túrán használt felszerelés könnyen pakolható bennük.

Egy kajak ülés. Jól párnázott, kényelmes háttámla és a két oldalán a szükséges beállítások a még nagyobb kényelem érdekében könnyen megoldhatók.

A képen az első tárolórekesz látható. Éppen tele csomaggal! Hátul egy másik található. Ezen kívül a hajó tetejére is lehet tenni cuccokat (lehetőleg vízhatlan zsákban) és a gumiháló alatt könnyen rögzíthető.

A legnehezebb talán a beülés a kajakba, mert a beülő elég szűk. Főleg azért, hogy a képen is látható hullámköténnyel (szoknyának is hívják, hivatalos neve spriccdeck) könnyen vízhatlanná tehesük a kajakost.

A vízhatlanságot segíti még a viharkabát is.

Fontos elem még a vízen a mentőmellény. A szabályoknál van szó a használatukról. Javasoljuk a használatát mindenkinek! Annak is, akinek a szabályok nem teszik kötelezővé!

Ezen a képen a mellény mellett egy un. decktáska is látható, az első tárolórekesz mögött és a beülő előtt. Ebbe kényelmesen lehet

vízhatlanul tárolni evezés közben az esetleg szükséges dolgokat. Szendvics, napszemüveg, tartalék ruha, meleg holmi, ...

A hajó irányításában nagy segítség a legtöbb túrakajakon megtalálható kormánylapát. Ennek a segítségével nem egészen öt perc alatt lehet elsajátítani a jármű irányítását.

Végül egy alaposan megrakott hajó. Szükséges és a kényelmet szolgáló eszközökkel:

Szabályok a vízen

Releváns fogalmak

Vízi út: a vízi közlekedés pályája, a tavak, a folyók és a csatornák vízi úttá nyilvánított része

Hajóút: a vízi út nagyhajók által rendszeresen használt, esetleg formálisan is kijelölt és kitűzött, része

Kikötő: úszó létesítmények kijelölt partterület

Hajó: vízen való közlekedésre alkalmas vízi jármű, mely építésénél, berendezésénél és felszerelésénél fogva erre alkalmas

Csónak: a kajak, a kenu, az evezős csónak, emberi erővel hajtott, felépítménnyel nem rendelkezik

Kishajó: az a belvízi hajó, amelynek a hajótesten mért hossza a 20 métert nem éri el, valamint az a tengeri hajó, amelynek a hajótesten mért hossza a 24 métert nem éri el

Vízi sporteszköz: SUP? SURF, vízen való közlekedésre alkalmas, rendeltetésszerű használat esetén úszóképes és kormányozható, kedvtelési rendeltetésű, hajónak, kompnak, csónaknak nem minősülő vízi jármű

Völgymenet: a folyó torkolata irányába haladás

Hegymenet: a folyó forrása irányába való haladás

Ki vezethet csónakot vagy nyilvántartásba vételre nem kötelezett sporteszközt?

- 14. életévét betöltötte,
- a vezetésben kellő gyakorlattal rendelkezik,
- ismeri a Hajózási Szabályzat releváns rendelkezéseit és a járt vízterület sajátosságait

Több személy egy csónakban!

Indulás előtt 16. életévét betöltött,

úszni tudó,

a vezetésben kellő gyakorlatot szerzett,

az adott vízterület sajátosságait ismerő vezetőt kell kijelölni.

Többcsónakos túra esetén!

Minden csónakban vezetőt kell a túra vezetőjének kijelölni, de ez nem menti a túravezető felelősségét!